

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 2^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 29^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΜΕΛΗ: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδροι, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Γεωργία Τζομάκα, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Βασιλική Πέππα, Κωνσταντίνα Σταμούλη, Ιωάννα Ρούλια, Ιωάννης Καλακίκος, Ιωάννης Βασιλόπουλος, Άννα Παπαπαναγιώτου και Ελένη Σκορδά, Σύμβουλοι. Η Αντιπρόεδρος Άννα Λιγωμένου και οι Σύμβουλοι Κωνσταντίνος Εφεντάκης και Αντιγόνη Στίνη απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Νικόλαος Βόγκας αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 4820/2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Σταμάτιος Πουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Αναπροσαρμογή συντάξεων των προσώπων των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν.4387/2016, ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 1

Αναπροσαρμογή συντάξεων των προσώπων των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016

1. Οι συντάξεις των προσώπων των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αναπροσαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2017 σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9Α και 34Α του π.δ. 169/2007 (Α' 210), των άρθρων 92, 94, 157 και 166 του π.δ. 168/2007 (Α' 209) σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 14, 15, 16, 18 και 19 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και των άρθρων 123 έως

161 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Εφόσον κατά την εκτέλεση της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού το συνολικό ποσό της αναπροσαρμοσμένης σύνταξης την 1^η Ιανουαρίου 2017, συμπεριλαμβανομένου σε αυτό και του ποσού του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος ανικανότητας, είναι μικρότερο από το συνολικό ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης την 31^η Δεκεμβρίου 2016, συμπεριλαμβανομένου σε αυτό και του ποσού του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος ανικανότητας καθώς και της τυχόν καταβαλλόμενης κατά την ημερομηνία αυτή προσωπικής διαφοράς, η προκύπτουσα από 1-1-2017 διαφορά διατηρείται ως προσωπική και αμεταβίβαστη μέχρι την εξάλειψή της από την αύξηση της σύνταξης λόγω αλλαγής των συνταξιοδοτικών στοιχείων υπολογισμού της.

2. Από 1-1-2017, οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3513/2006 (Α'265) και της παρ. 11 του άρθρου 59 του π.δ. 169/2007 δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν.4387/2016.

Άρθρο 2

Συντάξιμος μισθός πολιτικών υπαλλήλων – λειτουργών και στρατιωτικών

1. Μετά το άρθρο 9 του π.δ. 169/2007 (Α' 210) προστίθεται από 1-1-2017 άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Συντάξιμος μισθός πολιτικών υπαλλήλων – λειτουργών υπαγόμενων στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016

«1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε και εμισθοδοτείτο ο υπάλληλος κατά την έξοδο του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως μισθός νοείται ο βασικός μισθός ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε κατά την έξοδο του από την υπηρεσία μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και:

α) για τους δικαστικούς λειτουργούς η πάγια αποζημίωση της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 2521/1997 (Α' 174),

β) για το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η πάγια αποζημίωση της παραγράφου 6 του άρθρου 10 του ν. 2521/1997 (Α' 174).

γ) για τους πολιτικούς δημοσίους υπαλλήλους προϊσταμένους οργανικών μονάδων, οποιουδήποτε επιπέδου, το 25% του ποσού του επιδόματος θέσης ευθύνης του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176), ανεξάρτητα εάν αποχωρούν από τις θέσεις αυτές. Επί συρροής αξιώσεων για υπολογισμό των εν λόγω επιδομάτων από δύο βαθμίδες, λαμβάνεται υπόψη μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στην ανώτερη βαθμίδα.

Στις διατάξεις της περίπτωσης αυτής, υπάγονται μόνο όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν ασκήσει τα καθήκοντα του Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας, όχι κατά αναπλήρωση ή κατ' ανάθεση τουλάχιστον για μία διετία, μετά την επιλογή τους για τη θέση αυτή από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο. Αν τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν συμπληρώσει την προβλεπόμενη διετία ως Προϊστάμενοι Οργανικών Μονάδων διαφορετικής βαθμίδας, καταβάλλεται το επίδομα θέσης που κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.»

2. Μετά το άρθρο 34 του π.δ.169/2007 (Α' 210) προστίθεται από 1-1-2017 άρθρο 34Α, ως εξής:

«Άρθρο 34Α

Συντάξιμος μισθός στρατιωτικών υπαγόμενων στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016

1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενέργειας, που ορίζεται κάθε φορά από τις διατάξεις που ισχύουν και ανήκει στο βαθμό που έφερε και με τον οποίο εμισθοδοτείτο ο στρατιωτικός κατά την έξοδο του από την υπηρεσία.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως μισθός νοείται ο βασικός μισθός ενεργείας του βαθμού με τον οποίο εμισθοδοτείτο κατά την έξοδο του από την Υπηρεσία, το επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας της παρ. Β του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), καθώς και το επίδομα θέσης ευθύνης της παρ. Γ, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις.»

Άρθρο 3

Προσαύξηση για εξάμηνα πτητικά, καταδυτικά, αλεξιπτωτιστή και υποβρύχιου καταστροφέα

Μετά το άρθρο 43 του π.δ. 169/2007 (Α' 210) προστίθεται από 1-1-2017 άρθρο 43Α ως εξής:

«Άρθρο 43Α

Προσαύξηση για εξάμηνα πτητικά, καταδυτικά, αλεξιπτωτιστή και υποβρύχιου καταστροφέα υπαγόμενων στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016

1. Η μηνιαία σύνταξη κάθε δημόσιου λειτουργού που απομακρύνεται από την υπηρεσία και ο οποίος διατέλεσε ως στρατιωτικός σε κατάσταση πτητικής ενέργειας ή υπηρέτησε σε υποβρύχια προσαυξάνεται για όσους συμπλήρωσαν αντίστοιχα 1-27 εξάμηνα πτητικής ενέργειας ή κατάδυσης σε περίοδο ειρήνης κατά 0,443/100 του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, για κάθε εξάμηνο από το 1ο μέχρι και το 27ο και για όσους συμπλήρωσαν αντίστοιχα περισσότερα από 28 εξάμηνα πτητικής ενέργειας ή κατάδυσης σε

περίοδο ειρήνης κατά 0,443/100 του παραπάνω μισθού για κάθε εξάμηνο από το 1ο μέχρι και το 27ο και κατά 0,887/100 για κάθε εξάμηνο πέρα από το 27ο.

Ειδικά γι' αυτούς, που διατέλεσαν ως στρατιωτικοί σε κατάσταση πτητικής ενέργειας ή υπηρεσίας σε μαχητικά αεροσκάφη σταθερών πτερύγων για διάστημα τουλάχιστον σαράντα οκτώ μηνών, η μηνιαία σύνταξη προσαυξάνεται για όσους συμπλήρωσαν 1-27 εξάμηνα πτητικής ενέργειας σε περίοδο ειρήνης κατά 0,665/100 του μηνιαίου μισθού ενέργειας του βαθμού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), για κάθε εξάμηνο από το 1ο μέχρι το 27ο. Για όσους συμπλήρωσαν περισσότερα από 28 εξάμηνα πτητικής ενέργειας σε περίοδο ειρήνης κατά 0,665/100 του παραπάνω μισθού για κάθε εξάμηνο από το 1ο μέχρι και το 27ο και κατά 1,331/100 για κάθε εξάμηνο πέρα από το 27ο. Ο ελάχιστος χρόνος των σαράντα οκτώ μηνών, που αναφέρεται πιο πάνω, δεν ισχύει για τους χειριστές αεροσκαφών που σκοτώθηκαν σε αεροπορικό ατύχημα.

2. Η μηνιαία σύνταξη κάθε δημόσιου λειτουργού που απομακρύνεται από την υπηρεσία και ο οποίος διατέλεσε ως στρατιωτικός σε κατάσταση ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρύχιου καταστροφέα προσαυξάνεται για όσους συμπλήρωσαν 1-10 εξάμηνα ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρύχιου καταστροφέα σε περίοδο ειρήνης κατά 0,443/100 του μηνιαίου βασικού μισθού ενέργειας του βαθμού λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), που ισχύει κάθε φορά, για κάθε εξάμηνο ενέργειας από το 1ο μέχρι και το 10ο, και για όσους συμπλήρωσαν περισσότερα από 11 εξάμηνα ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρύχιου καταστροφέα σε περίοδο ειρήνης κατά 0,443/100 του παραπάνω μισθού για κάθε εξάμηνο από το πρώτο μέχρι και το 10ο και κατά 0,887/100 για κάθε εξάμηνο πέρα από το 10ο.

3. Για κάθε εξάμηνο ενέργειας των στρατιωτικών των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου, που διανύεται ανεξάρτητα από τον αριθμό τους σε περίοδο πολέμου, η προσαύξηση συνίσταται σε 1,109/100 του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), που ισχύει κάθε φορά.

4. Για τον καθορισμό των εξαμήνων ενέργειας των στρατιωτικών των παρ. 1 και 2 αυτού του άρθρου λαμβάνονται υπόψη οι προϋποθέσεις συμπλήρωσης εξαμήνων για κάθε κατηγορία τους οι οποίες καθορίζονται στα άρθρα 41 και 71.

5. Το εξάμηνο κατά το οποίο ο στρατιωτικός των παρ. 1 και 2 αυτού του άρθρου σκοτώθηκε ή τραυματίστηκε εξαιτίας πτήσης, πτώσης, υποβρύχιας κολύμβησης ή υποβρύχιας καταστροφής καθώς και κατάδυσης, ενώ τελούσε σε κατάσταση ενέργειας, λογίζεται σαν πλήρες εξάμηνο ενέργειας ανεξάρτητα από το χρόνο ή τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων του παραπάνω άρθρου 41 για το λογισμό των εξαμήνων ως τέτοιων ενέργειας.

6. Τα εξάμηνα ενέργειας, που συμπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης στις αντίστοιχες Σχολές από τους στρατιωτικούς των παρ. 1 και 2 αυτού του

άρθρου με την ιδιότητα των μαθητών ή εκπαιδευομένων γενικά, δε συνυπολογίζονται για την προσαύξηση της σύνταξης.

7. Τα εξάμηνα αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου και την 1η Ιουλίου κάθε έτους και λήγουν την 31η Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου αντίστοιχα. Τα δεκαοκτάμηνα για κάθε τριετία αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου του πρώτου έτους και την 1η Ιουλίου του δεύτερου έτους και λήγουν την 30η Ιουνίου του δεύτερου έτους και την 31η Δεκεμβρίου του τρίτου έτους αντίστοιχα.

8. Σε περίπτωση που διαστήματα όχι πλήρων εξαμήνων λογίζονται ως τέτοια ενέργειας προστίθενται αυτά και εξάγεται ο αριθμός των εξαμήνων και το υπόλοιπο λογίζεται σαν πλήρες εξάμηνο αν αποτελείται από τρεις μήνες.

9. Οι προσαυξήσεις του άρθρου αυτού παρέχονται μόνο στην περίπτωση κανονισμού σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού.

10. Οι παραπάνω προσαυξήσεις κανονίζονται και απονέμονται μαζί με τη σύνταξη και λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης της οικογένειας του στρατιωτικού σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 32, 46 και 47 του Κώδικα αυτού.

11. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 41 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου.

12. Οι διατάξεις των παραγράφων 2-10 αυτού του άρθρου, κατά το μέρος που αφορούν τους υποβρύχιους καταστροφείς του Πολεμικού Ναυτικού, εφαρμόζονται ανάλογα και στα πρόσωπα των παραγράφων 10 και 12 του άρθρου 41 αυτού του Κώδικα.».

Άρθρο 4

Επίδομα νόσου και ανικανότητας

Μετά το άρθρο 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210) προστίθεται από 1-1-2023 άρθρο 54Α ως εξής:

«Άρθρο 54Α

Επιδόματα νόσου και ανικανότητας υπαγόμενων στις διατάξεις της παρ. του άρθρου 4 του ν. 4387/2016

1. Στους πολιτικούς υπαλλήλους – λειτουργούς και στρατιωτικούς γενικά που δικαιούνται σύνταξη από πάθημα το οποίο προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας, παρέχεται μαζί με τη σύνταξη μηνιαίο προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανάλογα με τον από το πάθημα βαθμό μείωσης της ικανότητας για εργασία, το οποίο υπολογίζεται στο μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, σύμφωνα με τα παρακάτω:

Ανικανότητα	25 - 45%	ποσοστό	1,545 %
Ανικανότητα	50 - 55%	ποσοστό	1,932 %
Ανικανότητα	60 - 65%	ποσοστό	2,318 %
Ανικανότητα	70 - 75%	ποσοστό	2,704 %
Ανικανότητα	80 - 95%	ποσοστό	3,091 %
Ανικανότητα	100%	ποσοστό	3,477 %

Το παραπάνω επίδομα προσαυξάνεται κατά 50% εφόσον πρόκειται γι' αυτόν που συνταξιοδοτείται από φυματίωση ή νόσο φυματιώδους φύσης ή για όποιον έχει υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 80% και μεγαλύτερη, ο οποίος συγχρόνως δεν μπορεί σύμφωνα με τη γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής να εκτελέσει της στοιχειώδεις ανάγκες του χωρίς τη βοήθεια τρίτου προσώπου.

2. Με τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται τα ίδια επιδόματα και όταν η σύνταξη του παθόντος κανονίζεται με βάση τα έτη της συντάξιμης υπηρεσίας του και καταβάλλεται ως μεγαλύτερη.

3. Σ' αυτούς που συνταξιοδοτούνται γιατί έπαθαν εξαιτίας της υπηρεσίας απώλεια της όρασης και των δύο ματιών ή ακρωτηριασμό στα δύο χέρια ή στα δύο πόδια από το ύψος της κνήμης, παρέχεται και επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 38,631% στο μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

4. Σε αυτούς που συνταξιοδοτούνται γιατί έπαθαν εξαιτίας της υπηρεσίας: α) σπαστική ή υστερική παραπληγία, β) αχρηστία των δύο χεριών, γ) τραύμα του κρανίου που συνεπάγεται ανικανότητα 100% και δ) πολλαπλή αναπηρία από τις οποίες η μια 100% και οι υπόλοιπες τουλάχιστον 10%, καθώς και σε όσους έχουν δύο ή περισσότερες παθήσεις, καθεμία από τις οποίες συνεπάγεται αναπηρία 100%, παρέχεται και επίδομα που υπολογίζεται σε ποσοστό 30,905% στο μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

5. Στους αξιωματικούς και οπλίτες που συνταξιοδοτούνται γιατί έπαθαν παραπληγία με ορθοκυστικές διαταραχές παρέχεται και ειδικό επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 46,358% στο μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

6. Το επίδομα της παραπάνω παραγράφου 4 δικαιούνται επίσης και οι πολιτικοί και στρατιωτικοί συνταξιούχοι, οι οποίοι έχουν ποσοστό μείωσης της ικανότητας για εργασία 100% από απώλεια της όρασης των δύο ματιών, η οποία διαπιστώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής.

7. Τα επιδόματα των προηγούμενων παραγράφων καταβάλλονται στους δικαιούχους εφόσον δε συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 5 του παραπάνω άρθρου 45.

8. Τα επιδόματα ανικανότητας που παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 του άρθρου αυτού δεν μπορούν, με συνυπολογισμό και των επιδομάτων της παραγράφου 1, να είναι μικρότερα ούτε μεγαλύτερα συνολικά από το ποσό των αντίστοιχων επιδομάτων που καταβάλλονται κάθε φορά σε στρατιωτικό ο οποίος έχει υποστεί την ίδια πάθηση και φέρει την ίδια ανικανότητα εξαιτίας της υπηρεσίας του σε πόλεμο.

9. Το επίδομα της παραπάνω παραγράφου 4 δικαιούνται και τα πρόσωπα του προτελευταίου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1, καθώς και αυτά του τέταρτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 26.».

Άρθρο 5

Υπολογισμός της σύνταξης αναπήρων οπλιτών – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 88 του π.δ. 168/2007

Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 88 του π.δ. 168/2007 (Α' 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2023 ως εξής:

«1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη ανικανότητας που αναγνωρίζεται στους αναπήρους πολέμου οπλίτες, των οποίων η σύνταξη δεν κανονίζεται με βάση το μισθό ενέργειας, είναι ίση με 1,0215% του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31^{ου} κλιμακίου της Α' Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, ανά εκατοστό ανικανότητας.».

Άρθρο 6

Αξιωματικοί, ανθυπασπιστές, πολιτικοί υπάλληλοι, δημοτικοί και κοινοτικοί άρχοντες, εκκλησιαστικοί λειτουργοί, υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ και σιδηροδρομικοί– Τροποποίηση του άρθρου 92 του π.δ. 168/2007

Οι διατάξεις του άρθρου 92 του π.δ. 168/2007 (Α' 209) τροποποιούνται από 1-1-2017 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 92

Αξιωματικοί, ανθυπασπιστές, πολιτικοί υπάλληλοι, δημοτικοί και κοινοτικοί άρχοντες, εκκλησιαστικοί λειτουργοί, υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ και σιδηροδρομικοί

1. Ο συντάξιμος μισθός με βάση τον οποίο υπολογίζεται η σύνταξη των αξιωματικών και ανθυπασπιστών γενικά που δεν έχουν υπαχθεί στις ειδικές πολεμικές καταστάσεις, των τακτικών δημόσιων υπαλλήλων και του βοηθητικού προσωπικού, των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και των εκκλησιαστικών

λειτουργών και όσων εξομοιώνονται με αυτούς, των τακτικών σιδηροδρομικών υπαλλήλων, των τακτικών υπαλλήλων ΝΠΔΔ και ΟΓΑ ορίζεται ως εξής:

α) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία μέχρι 45%, στα 80% του κάθε φορά μηνιαίου βασικού μισθού ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού, του οποίου τη σύνταξη δικαιώθηκαν.

β) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 50% - 65%, στα 90% του παραπάνω βασικού μισθού.

γ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 70% - 80% στο 100% του παραπάνω βασικού μισθού.

δ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 85%-90%, στα 110% του παραπάνω βασικού μισθού.

ε) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 95%, στα 120% του παραπάνω βασικού μισθού.

στ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 100% στα 150% του παραπάνω βασικού μισθού με εφαρμογή και των διατάξεων του άρθρου 129, όποτε συντρέχει περίπτωση.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου αυτού ως συντάξιμος μισθός νοείται ο μισθός των άρθρων 9Α και 34Α του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

3. Η σύνταξη των αξιωματικών και των ανθυπασπιστών ορίζεται: α) για όσους είναι ανίκανοι για τη στρατιωτική υπηρεσία, στο σύνολο του συντάξιμου μισθού τους. β) για όσους έχουν αναπηρία 25% και άνω, στα 2/3 του συντάξιμου μισθού τους. γ) για τους υπόλοιπους στο 1/2 του συντάξιμου μισθού τους.

Βοηθητικοί υπολογαγοί του Ν. 2588/21, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα, που έχουν απομακρυνθεί ή απομακρύνονται οπωσδήποτε από την υπηρεσία, λαμβάνουν ως σύνταξη ολόκληρο το συντάξιμο μισθό του βαθμού τους.

Ως συντάξιμος μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη των παραπάνω λαμβάνεται υπόψη αυτός που ανήκει στο μισθολογικό κλιμάκιο ή στο βαθμό, τον οποίο αυτοί έφεραν κατά το χρόνο του παθήματος.

4. Η σύνταξη των τακτικών δημόσιων υπαλλήλων και του βοηθητικού προσωπικού, των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και των εκκλησιαστικών λειτουργών, των τακτικών σιδηροδρομικών υπαλλήλων, των τακτικών υπαλλήλων ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, των υπαλλήλων του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων από το βαθμό του υπαστυνόμου β' τάξεως, που συμπεριλαμβάνεται, και πάνω καθώς επίσης και των υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος από το βαθμό του σταθμάρχη β', του αρχιοδηγού β', του αρχιτεχνίτη β', που συμπεριλαμβάνονται και πάνω, ανέρχεται, αν είναι ανίκανοι για την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, σ' ολόκληρο το συντάξιμο μισθό που αναφέρεται στην παραπάνω παρ. 1 για τον αμέσως μεγαλύτερο βαθμό από εκείνον που έφεραν κατά τον τραυματισμό τους, και, αν είναι ανίκανοι για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, σ' ολόκληρο το συντάξιμο μισθό που αναφέρεται στην παρ. 2 για δύο βαθμούς μεγαλύτερους από εκείνον που έφεραν κατά τον τραυματισμό τους.»

Άρθρο 7**Υπολογισμός της πολεμικής σύνταξης των οικογενειών των αξιωματικών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 75 του α.ν. 1854/1951 – Τροποποίηση του άρθρου 95 του π.δ. 168/2007**

Οι διατάξεις του άρθρου 95 του π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2017 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 95

Οικογένειες έγγαμων ή άγαμων αξιωματικών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 75 του Α.Ν. 1854/51.

1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη που αναγνωρίζεται στις οικογένειες όσων αξιωματικών και ανθυπασπιστών και εξομοιούμενων μ' αυτούς σκοτώθηκαν, εξαφανίστηκαν ή πέθαναν, των οποίων οι συντάξεις δεν έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της του άρθρου 75 παρ. 7 του Α.Ν. 1854/1951, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του Ν.Δ. 3768/1957 (άρθρο 90 παρ. Π.Δ. 168/2007), είναι ίση με το ακόλουθο κατά βαθμό ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του βαθμού του λοχαγού του 31^{ου} κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αντιστράτηγου	ποσοστό	60%
Υποστράτηγου	ποσοστό	55%
Συνταγματάρχη	ποσοστό	50%
Αντισυνταγματάρχη-Ταγματάρχη	ποσοστό	45%
Λοχαγού - Υπολοχαγού	ποσοστό	40%
Ανθυπολοχαγού-Ανθυπασπιστή	ποσοστό	35%

2. Η παραπάνω σύνταξη προσαυξάνεται για κάθε παιδί που δικαιούται σύνταξη με ποσό ίσο με το ακόλουθο κατά βαθμό ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31^{ου} κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αντιστράτηγου - Υποστράτηγου	ποσοστό	4,5%
Συνταγματάρχη-Ταγματάρχη	ποσοστό	3%
Λοχαγού - Ανθυπασπιστή	ποσοστό	2,5%

Άρθρο 8

**Επιδόματα ανικανότητας - Τροποποίηση άρθρου 100 του π.δ. 168/2007,
Ειδικά πρόσθετα επιδόματα ανικανότητας βαριά ανάπηρων πολέμου –
Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 101 του π.δ. 168/2007,
Επιδόματα φυματικού ή νόσου – Τροποποίηση του άρθρου 102
του π.δ. 168/2007 και Επίδομα τυφλότητας η οποία δεν οφείλεται
στην υπηρεσία – Τροποποίηση του άρθρου 103 του π.δ. 168/2007**

1. Οι διατάξεις του άρθρου 100 του π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2023 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 100

Επιδόματα ανικανότητας.

1. Στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και ανθυπασπιστές και σε όσους εξομοιώνονται ή αντιστοιχούν με αυτούς παρέχεται μαζί με τη σύνταξη προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανάλογα με το βαθμό μείωσης της ικανότητας για εργασία εξαιτίας του παθήματος, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, ως εξής:

Σε όσους έχουν αναπηρία	25 - 35%	ποσοστό	2,318%
Σε όσους έχουν αναπηρία	40 - 45%	ποσοστό	3,863%
Σε όσους έχουν αναπηρία	50 - 65%	ποσοστό	5,795%
Σε όσους έχουν αναπηρία	70 - 80%	ποσοστό	7,726%
Σε όσους έχουν αναπηρία	85 - 95%	ποσοστό	9,658%

2. Αν αυτοί που αναφέρονται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν ανικανότητα 100% ή πολλαπλές αναπηρίες, από τις οποίες η μία 100% και οι λοιπές 10-95% ή δύο ή περισσότερες παθήσεις, καθεμία από τις οποίες επάγεται αναπηρία 100%, παρέχεται μαζί με τη σύνταξη προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά κατά βαθμό ως εξής:

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

ΒΑΘΜΟΣ	100%	100%	100%
		10 έως 95%	100%
Ανθυπασπιστής	ποσοστό 15,453%	16,998%	21,634%
Ανθυπολοχαγός	ποσοστό 18,543%	19,316%	24,724%
Υπολοχαγός	ποσοστό 22,406%	23,179%	27,815%
Λοχαγός	ποσοστό 26,269%	27,042%	30,905%
Ταγματάρχης και άνω	ποσοστό 30,132%	30,905%,	34,768%»

2. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 101 του π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2023 ως εξής:

«1. Όσοι συνταξιοδοτούνται επειδή πάσχουν από παραπληγία με ορθοκυστικές διαταραχές δικαιούνται πέρα από το επίδομα ανικανότητας που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο και πρόσθετο επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 46,358% επί του μηνιαίου βασικού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. Όσοι συνταξιοδοτούνται λόγω παντελούς απώλειας της όρασης και των δύο οφθαλμών (εντελώς τυφλοί) ή λόγω ακρωτηριασμού των δύο άνω άκρων ή λόγω ακρωτηριασμού των δύο κάτω άκρων από του ύψους της κνήμης, λαμβάνουν πέρα από το επίδομα ανικανότητας που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο και πρόσθετο επίδομα, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 38,631% επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.».

3. Οι διατάξεις του άρθρου 102 του π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2023 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 102

Επιδόματα φυματικού ή νόσου.

Τα επιδόματα φυματικού ή νόσου εξακολουθούν να καταβάλλονται στους δικαιούχους τους με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον δε δικαιούνται το επίδομα ανικανότητας του άρθρου 101 ή το καταβαλλόμενο είναι μικρότερο από το επίδομα του ίδιου άρθρου και υπολογίζονται σε ποσοστό 4,250% επί του βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.».

4. Οι διατάξεις του άρθρου 103 του π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2023 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 103

Επίδομα τυφλότητας η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία.

Σε όσους συνταξιοδοτούνται λόγω πολεμικού τραύματος ή νόσου που προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου και υπέστησαν οποτεδήποτε μείωση της ικανότητας για εργασία σε ποσοστό 100% λόγω απώλειας της όρασης και των δύο οφθαλμών και δε λαμβάνουν προσαύξηση του επιδόματος ανικανότητας, λόγω της κατάστασης τους αυτής, παρέχεται επίδομα, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 19,316% επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού του 31ου κλιμακίου της Α΄ Κατηγορίας του άρθρου 125 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.».

Άρθρο 9

Αποδοχές – Τροποποίηση του άρθρου 166 του π.δ. 168/2007

Οι διατάξεις του άρθρου 166 του π.δ. 168/2007 (Α' 209), όπως ισχύουν, τροποποιούνται από 1-1-2017 ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 166

Αποδοχές.

1. Οι υπαξιωματικοί πολεμικής αποστρατείας λαμβάνουν ισόβια όλο το συντάξιμο μισθό του βαθμού στον οποίο προάγονται.
2. Οι πιο πάνω αποδοχές αρχίζουν από τη χρονολογία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος για τη θέση σε κατάσταση πολεμικής αποστρατείας.
3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, ως συντάξιμος μισθός νοείται ο μισθός του άρθρου 34Α του π.δ. 169/2007 (Α' 210)».

Άρθρο 10

Μηνιαία σύνταξη λογοτεχνών – καλλιτεχνών – Τροποποίηση της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3075/2022

1. Τροποποιούνται από 1-1-2023 οι διατάξεις της παρ. 1, της παρ.3, των περ. α', β' και γ' της παρ. 4, της παρ. 5, της παρ. 6, της περ. β' της παρ. 7, της παρ. 8, της παρ. 9, της περ. α' της παρ. 10 και της παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 3075/2022 (Α' 297), όπως ισχύουν και καταργείται η παρ. 14 με αναρίθμηση της ακολουθούσας παρ. 15 προκειμένου: α. να αυξηθεί η μηνιαία σύνταξη των λογοτεχνών – καλλιτεχνών, β. να αυξηθεί το ποσό του μέσου όρου εισοδήματος που έχει δηλώσει ο αιτούμενος καλλιτεχνικής – λογοτεχνικής σύνταξης κατά τα τρία προηγούμενα φορολογικά έτη από εκείνο που υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση, γ. να επικαιροποιηθούν οι διατάξεις του άρθρου 1 ως προς τα φορολογικά έτη, την ηλικία υποβολής στο Υπουργείο Πολιτισμού αίτησης για απονομή σύνταξης, την ονομασία των αρμόδιων Υπουργείων και του αρμόδιου Φορέα απονομής σύνταξης, την κατάργηση των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, την κατάργηση του επιδόματος αδείας και την αύξηση του ποσοστού κράτησης για υγειονομική περίθαλψη, την απάλειψη μετά την πάροδο 16ετίας των μεταβατικών διατάξεων της παρ. 14 και δ. να διορθωθούν νομοτεχνικές ατέλειες, αντίστοιχα και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Συνταξιοδότηση λογοτεχνών -καλλιτεχνών

1. Δικαίωμα ισόβιας σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο αποκτούν και οι Ελληνικής υπηκοότητας ή Έλληνες το γένος λογοτέχνες και καλλιτέχνες, γενικά, που έχουν προσφέρει διακεκριμένες υπηρεσίες στην ανάπτυξη των γραμμάτων ή των τεχνών. Η σύνταξη αυτή είναι μηνιαία, απονέμεται με κοινή απόφαση των Υπουργών

Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο δε αριθμός των προτεινόμενων δικαιούχων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι (20) ετησίως.

2. Στην έννοια των λογοτεχνών και καλλιτεχνών της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνονται:

α. Λογοτέχνες, μεταφραστές λογοτεχνίας, δοκιμογράφοι φιλοσοφικού και φιλολογικού δοκιμίου, ιστορικοί συγγραφείς - ιστοριογράφοι και σεναριογράφοι.

β. Μεταφραστές θεατρικών έργων και θεατρικοί συγγραφείς.

γ. Εικαστικοί καλλιτέχνες, σκηνογράφοι, φωτογράφοι, σκιτσογράφοι και γελοιογράφοι.

δ. Μουσουργοί, αρχιμουσικοί, ερμηνευτές και λυρικοί καλλιτέχνες.

ε. Συνθέτες, στιχουργοί, ερμηνευτές ελληνικής μουσικής.

στ. Σκηνοθέτες και ηθοποιοί.

ζ. Χορογράφοι και χορευτές και

η. Λαϊκοί καλλιτέχνες, ιδίως караγκιοζοπαίχτες, ξυλογλύπτες και καλλιτέχνες του κουκλοθέατρου, των μαριονέτων και της παντομίμας.

3. Για την προσφορά η όχι διακεκριμένων υπηρεσιών αποφάινεται, με πλήρως αιτιολογημένη γνώμη, εννεαμελής Επιτροπή η οποία συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού αποτελούμενη από έναν (1) Πρόεδρο προερχόμενο από τον πανεπιστημιακό χώρο, με τον αναπληρωτή του, τέσσερις (4) προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών, έναν (1) υπάλληλο της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο οποίος μπορεί να αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος και δύο (2) προσωπικότητες, αναλόγως των οκτώ (8) κατηγοριών λογοτεχνών και καλλιτεχνών της προηγούμενης παραγράφου, μετά από πρόταση των συλλογικών τους φορέων, σε όσες περιπτώσεις υπάρχει συλλογική εκπροσώπηση. Σε περίπτωση κατά την οποία οι ανωτέρω φορείς παραλείπουν εντός μηνός από τη σχετική ειδοποίηση να υποδείξουν εκπροσώπους για διορισμό, ο Υπουργός Πολιτισμού προβαίνει κατά την κρίση του στη συμπλήρωση της σύνθεσης της Επιτροπής. Καθήκοντα εισηγητή στην Επιτροπή ασκεί το οριζόμενο εκάστοτε από τον Πρόεδρο, μέλος της Επιτροπής. Καθήκοντα Γραμματέων ασκούν υπάλληλοι του Υπουργείου Πολιτισμού ή εποπτευόμενων από αυτό Δημοσίων Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού ρυθμίζεται το θέμα της αποζημίωσης του Προέδρου, των Μελών, του Εισηγητή και των Γραμματέων της Επιτροπής, οποία καταβάλλεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

4. Για τη χορήγηση της σύνταξης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού πρέπει στα πρόσωπα των δικαιούχων να συντρέχουν σωρευτικά και οι εξής προϋποθέσεις:

α. Να έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους ή το 50ό έτος εφόσον έχουν καταστεί ανίκανοι για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό ανικανότητας 67% και άνω. Η ανικανότητα κρίνεται με γνωμάτευση της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής, στην οποία παραπέμπεται ο αιτών από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

β. Να μη λαμβάνουν άλλη σύνταξη ίση ή μεγαλύτερη των 776 ευρώ από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης.

γ. Ο μέσος όρος του εισοδήματος που έχει δηλωθεί συνολικά κατά τα τρία προηγούμενα φορολογικά έτη από εκείνο που υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και αυτό που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια, να μην υπερβαίνει το δωδεκαπλάσιο της μηνιαίας κύριας ακαθάριστης σύνταξης που αντιστοιχεί σε θανόντα εξαιτίας της Υπηρεσίας και ένεκα ταύτης δημόσιο υπάλληλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με 27 έτη δημόσιας υπηρεσίας. Επίσης να υπάρχει δηλωθέν εισόδημα στην αρμόδια ΔΟΥ από την άσκηση της δραστηριότητας λογοτέχνη ή καλλιτέχνη, κατά ένα οποιοδήποτε φορολογικό έτος πριν τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας ή του 50ού για όσους έχουν καταστεί ανίκανοι.

5. α. Η μηνιαία σύνταξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ανέρχεται στο ποσό των 776 ευρώ. Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου η σύνταξη αυτή μεταβιβάζεται στον επιζώντα σύζυγο και στα ανήλικα ή ανίκανα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω τέκνα, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα δεν λαμβάνουν άλλη σύνταξη ή δεν έχουν εισόδημα μεγαλύτερο του κατωτάτου ορίου σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

β. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος λαμβάνει και άλλη σύνταξη μικρότερη των 776 ευρώ, η σύνταξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού περιορίζεται τόσο όσο το άθροισμα των δύο συντάξεων να μην υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό.

6. Ενδιαφερόμενοι λογοτέχνες και καλλιτέχνες μετά τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους ή του 50ού, κατά περίπτωση, δύνανται να υποβάλλουν στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αίτηση για απονομή σύνταξης, μαζί με τα στοιχεία εκείνα που θα αξιολογηθούν από την Επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, αναφορικά με την προσφορά των υπηρεσιών τους.

Η ανωτέρω Επιτροπή συνεδριάζει εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους και αποφαινεται κατά το μέρος της αρμοδιότητας της επί των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

7. Για εκείνες από τις ανωτέρω αιτήσεις που θα κριθούν θετικά από την Επιτροπή σχηματίζεται φάκελος, στον οποίο περιλαμβάνεται η αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής και γραπτή η εισήγηση του εισηγητή που έχει οριστεί για την υπόθεση, ο οποίος συμπληρώνεται από τους ενδιαφερόμενους με τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

α. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

β. Εκκαθαριστικά σημειώματα του φόρου εισοδήματος των τριών προηγούμενων φορολογικών ετών εκείνου που υποβάλλεται η αίτηση. Υποχρέωση υποβολής εκκαθαριστικού σημειώματος φόρου εισοδήματος έχουν και οι διαμένοντες στην αλλοδαπή, υποβάλλοντας το αντίστοιχο έγγραφο της χώρας διαμονής τους.

γ. Γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε., όπου απαιτείται, με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αυτές ισχύουν.

8. Ο ανωτέρω φάκελος διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων. Η εν λόγω Διεύθυνση συντάσσει σχέδιο κοινής απόφασης με την οποία κρίνεται το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των προσώπων του άρθρου αυτού και η οποία αποστέλλεται για υπογραφή στους συναρμόδιους Υπουργούς και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο.

9. Η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου που υποβάλλεται η αίτηση στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και υπόκειται σε κράτηση 6% για υγειονομική περίθαλψη και στις λοιπές κρατήσεις στις οποίες υποβάλλονται οι συντάξεις του Δημοσίου.

10. α. Στα πρόσωπα αυτά δεν καταβάλλεται η οικογενειακή παροχή, γάμου και τέκνων.

β. Στην οικογένεια του θανόντος καταβάλλονται έξοδα κηδείας σύμφωνα με όσα ισχύουν για τους πολιτικούς συνταξιούχους του Δημοσίου.

11. Όλες οι μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 3620/2007 κανονισθείσες συντάξεις με βάση τις διατάξεις του ν.δ.214/1973, του ν. 2435/1996 και της περίπτωσης δ' της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 3234/2004 συνεχίζουν να καταβάλλονται σύμφωνα με όσα ορίζονται σε αυτές.

12. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως κάθε φορά ισχύουν, με εξαίρεση τις διατάξεις του άρθρου 54Α του Κώδικα αυτού.

13.α. Εφόσον οι αιτήσεις για χορήγηση σύνταξης απορρίπτονται από την Επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, λόγω μη προσφοράς διακεκριμένων υπηρεσιών, οι ενδιαφερόμενοι δύνανται μετά πάροδο τριετίας από την έκδοση της σχετικής απορριπτικής απόφασης, επικαλούμενοι το κατά την περίοδο αυτή παραχθέν νέο έργο τους, να επανέρχονται με νέα αίτηση τους προς το Υπουργείο Πολιτισμού, για τη χορήγηση σύνταξης. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί για μια μόνο φορά.

β. Τυχόν μη προταθέντες από την Επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, λόγω κάλυψης του αριθμού της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, μπορούν να επανακριθούν για μία ακόμη φορά, εντός της επομένης τριετίας και, κατόπιν παρέλευσης της τριετίας, για μία ακόμη φορά.

14. Κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει τη χορήγηση σύνταξης σε λογοτέχνες - καλλιτέχνες, από το Δημόσιο, καταργείται.»

2. Η διάταξη της περ. β΄ της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 (Α΄ 297) καταργείται και η ακολουθούσα παρ. γ αναριθμείται σε β.

Άρθρο 11

Αύξηση συντάξεων νέων ασφαλισμένων

Η σύνταξη των προσώπων της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 9 και 10 του ν. 2084/1992 (Α΄165), όπως ισχύουν και έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία μέχρι την 31-12-2022 αυξάνεται από 1-1-2023 κατά ποσοστό 7,75%.

Άρθρο 12

Έκταση εφαρμογής – Τελικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013 (Α΄ 103), καταργούνται από 1-1-2023.
2. α. Οι διατάξεις των άρθρων 9Α, 34Α, 43Α και 54Α του π.δ. 169/20017 (Α΄ 210), εφαρμόζονται μόνο στα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85).
β. Διατάξεις που αφορούν τα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης και παραπέμπουν στα άρθρα 9, 34, 43 και 54 του π.δ. 169/2007 (Α΄ 210), από 1-1-2017 παραπέμπουν στα άρθρα 9Α, 34Α, 43Α και 54Α αντίστοιχα.
3. Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως 12 του νόμου αυτού, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), κατά το μέρος που ορίζουν ότι οι συντάξεις των προσώπων της παρ. 3 κανονίζονται με βάση τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του προαναφερόμενου νόμου συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου.
4. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων και του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τα πρόσωπα στα οποία έχουν συντρέξει οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών κατά το παρελθόν και έχουν εξέλθει της υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει.
5. Ποσά που οφείλονται στο Δημόσιο από σύνταξη που εισπράχθηκε χωρίς να οφείλεται από συνταξιούχο που πέθανε και η σύνταξή του δε μεταβιβάσθηκε στα μέλη της οικογένειάς του συμψηφίζονται με τυχόν αναδρομικά συντάξεων που καταβάλλονται στους κληρονόμους αυτού.
6. Η σύνταξη των προσώπων του άρθρου 22 του ν. 1813/1988 (Α΄ 243) αυξάνεται από 1-1-2023 κατά ποσοστό 7,75%.»

Το ως άνω σχέδιο διατάξεων, το οποίο, μαζί με την οικεία ανάλυση συνεπειών ρύθμισης και την από 10.3.2023 ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3

του Συντάγματος περί της ετήσιας δαπάνης που προκαλείται στον Τακτικό Προϋπολογισμό από την εφαρμογή τους, υποβλήθηκε για γνωμοδότηση στις 10.3.2023 στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το 2/111849/ΔΕΠ/10.3.2023 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάστηκε περαιτέρω αυθημερόν, με το ΓΕΕ Φ.17/121/65/10.3.2023 έγγραφο της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων του Δικαστηρίου. Το Τμήμα μετά την τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 56 του ν. 4820/2021 διαδικασίας, επεξεργάστηκε σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο ακολούθως προωθήθηκε στη Μείζονα Ολομέλεια του Δικαστηρίου, προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος και το άρθρο 10 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σταμάτιος Πουλής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«**1.** Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β' του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), σχέδιο νόμου συνταξιοδοτικού περιεχομένου, το οποίο μας απεστάλη με το με ΑΠ 2/11849/ΔΕΠ/10.3.2023 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Οι προτεινόμενες διατάξεις, οι οποίες διαρθρώνονται σε δώδεκα (12) άρθρα, αφορούν στις ακόλουθες κατηγορίες συνταξιούχων, οι οποίες ακόμη και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4378/2016 (Α' 85) εξακολουθούν να υπάγονται στην αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους:

α. Υπαγόμενοι στις διατάξεις των ν. 1897/1990 (Α' 120) και 1977/1991 (Α' 185), ήτοι θύματα τρομοκρατίας και παθόντες από βίαιο συμβάν.

β. Δικαιούμενοι σύνταξης λόγω ανικανότητας ή λόγω θανάτου που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

γ. Όσοι εκ των ανωτέρω ανήκουν στην κατηγορία των «νέων» ασφαλισμένων, ήτοι ασφαλίστηκαν σε οποιοδήποτε οργανισμό κύριας ασφάλισης μετά την 1.1.1993 και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

δ. Δικαιούμενοι πολεμικής σύνταξης.

ε. Συνταξιούχοι λογοτέχνες – καλλιτέχνες και

στ. Ανασφάλιστοι αγωνιστές εθνικής αντίστασης και επαναπατρισθέντες από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (άρθρο 22 του ν. 1813/1988, Α' 243).

3. Περαιτέρω, με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην οικεία αιτιολογική έκθεση που περιλαμβάνεται στην ανάλυση των συνεπειών των προτεινομένων ρυθμίσεων:

α. Η αναπροσαρμογή από 1.1.2017 της σύνταξης των συνταξιούχων των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 μετά τη θέσπιση του ενιαίου μισθολογίου για τους πολιτικούς υπαλλήλους (ν. 4354/2015) και του νέου μισθολογίου των ειδικών κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου καθώς και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (Μέρος ΣΤ' του ν. 4472/2017), καθώς και η διατήρηση των συντάξεων αυτών στο ύψος που καταβάλλονταν πριν από την έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής σε περίπτωση που, λόγω της τελευταίας, προκληθεί μείωσή τους, προκειμένου να μην ανατραπεί δυσμενώς η οικονομική κατάσταση των εν λόγω συνταξιούχων.

β. Η προσθήκη στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007) άρθρων σχετικώς αφενός μεν με τη συγκρότηση του συντάξιμου μισθού (άρθρα 9Α και 34Α), αφετέρου δε με τον υπολογισμό του ύψους των εξαμηνίων (πητικών, καταδυτικών, αλεξιπτωτιστή και υποβρύχιου καταστροφέα σε ειρηνική και πολεμική περίοδο - άρθρο 43Α) και του επιδόματος νόσου και ανικανότητας (άρθρο 54Α), εφαρμοζόμενων αποκλειστικώς στις προαναφερόμενες κατηγορίες συνταξιούχων. Επιπροσθέτως, ως προς τις θεσπιζόμενες με τα άρθρα αυτά συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις λαμβάνονται υπόψιν οι ισχύουσες μισθολογικές ρυθμίσεις των ν. 4354/2015 και 4472/2017, ενώ ειδικώς για τις συνταξιοδοτικές παροχές των άρθρων 43Α και 54Α λαμβάνεται πρόνοια ώστε, μέσω της μείωσης των προβλεπομένων στις διατάξεις αυτές ποσοστών αναπλήρωσης, να μην προκύψει από την επικαιροποίηση του τρόπου υπολογισμού τους αύξηση του ύψους τους σε σχέση με τα έως τώρα καταβαλλόμενα ποσά.

γ. Η αύξηση της σύνταξης από 1.1.2023 των αναπήρων οπλιτών, των λογοτεχνών-καλλιτεχνών, των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης του άρθρου 22 του ν. 1813/1988 και όσων από τα πρόσωπα του άρθρου 4 παρ.3 του ν. 4387/2016 ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993.

δ. Η επικαιροποίηση των επιδομάτων νόσου και ανικανότητας του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (βλ. άρθρα 100, 101, 102 και 103 του π.δ. 168/2007), με βάση τις ισχύουσες μισθολογικές ρυθμίσεις των ν. 4354/2015 και 4472/2017 και ταυτόχρονη μείωση των προβλεπομένων στις διατάξεις αυτές ποσοστών αναπλήρωσης, προκειμένου το ύψος των παροχών αυτών να παραμείνει ίδιο.

ε. Η τροποποίηση, επικαιροποίηση και νομοτεχνική βελτίωση επιμέρους διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 (Α' 297), που αφορούν στις συντάξεις που λαμβάνουν έλληνες λογοτέχνες και καλλιτέχνες, οι οποίοι έχουν προσφέρει διακεκριμένες υπηρεσίες στην ανάπτυξη των γραμμάτων ή των τεχνών. Μεταξύ δε άλλων: α) αυξάνεται το ποσό του μέσου όρου εισοδήματος που έχει δηλώσει ο αιτούμενος καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής σύνταξης κατά τα τρία προηγούμενα

φορολογικά έτη από εκείνο που υποβάλλει την αίτηση συνταξιοδότησεως, β) αυξάνεται η καταβαλλόμενη μηνιαία σύνταξη από 720 σε 776 ευρώ και γ) αυξάνεται το ποσοστό κρατήσεων για υγειονομική περίθαλψη από 4 σε 6%.

στ. Η θέσπιση για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 γενικού κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο τα ποσά που οφείλονται στο Δημόσιο από σύνταξη που εισπράχθηκε χωρίς να οφείλεται από συνταξιούχο που πέθανε, χωρίς να μεταβιβαστεί η σύνταξή του στα μέλη της οικογένειάς του, συμψηφίζονται με τυχόν αναδρομικά ποσά συντάξεων που από οποιαδήποτε αιτία καταβάλλονται στους κληρονόμους αυτού.

4. Δοθέντος ότι με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις του προς γνωμοδότηση σχεδίου νόμου προκαλείται συνταξιοδοτική δαπάνη που επιβαρύνει το Δημόσιο Ταμείο και ότι συνυποβάλλονται η από 10.3.2023 ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος, καθώς και έκθεση-ανάλυση των συνεπειών των προτεινομένων ρυθμίσεων (άρθρο 75 του Συντάγματος), παραδεκτώς το ως άνω σχέδιο νόμου εισάγεται προς γνωμοδότηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα δε με την προαναφερόμενη ειδική έκθεση το προκαλούμενο ετήσιο καθαρό κόστος από τη μεν εφαρμογή του άρθρου 1 του σχεδίου ανέρχεται στο ποσό των 7.020.000 ευρώ περίπου, από τη δε εφαρμογή των άρθρων 5, 10, 11 και 12 παρ. 6 αυτού ανέρχεται στο ποσό των 5.608.000 ευρώ. Επιπλέον, από την εφαρμογή του άρθρου 1 του σχεδίου προκαλείται εφάπαξ εκτιμώμενη δαπάνη ποσού 42.120.000 ευρώ περίπου, η οποία αφορά στην καταβολή των αναδρομικών ποσών σύνταξης στους αναφερόμενους ως δικαιούχους και αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως 31.12.2022. Σημειωτέον ότι από την ειδική αυτή έκθεση δεν προκύπτει εάν η προκαλούμενη για το έτος 2023 δημοσιονομική δαπάνη είναι εντός των ορίων του τρέχοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ).

5. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις παρίστανται δικαιολογημένες, καθόσον με βάση τις διατάξεις των άρθρων 9 και 34 του π.δ. 169/2007, ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και λειτουργών και στρατιωτικών λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφεραν και μισθοδοτούνταν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Συνεπώς, μετά τη θέσπιση του ενιαίου μισθολογίου για τους πολιτικούς υπαλλήλους (ν. 4354/2015) και του νέου μισθολογίου των ειδικών κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου καθώς και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (Μέρος ΣΤ' του ν. 4472/2017), πρέπει οι συντάξεις των προσώπων που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του προς γνωμοδότηση νομοσχεδίου να αναπροσαρμοστούν αναλόγως. Ταυτοχρόνως και προκειμένου να μην ανατραπεί δυσμενώς η οικονομική κατάσταση των προσώπων των οποίων η σύνταξη μειώνεται λόγω της αναπροσαρμογής αυτής, προβλέπεται η

διατήρηση των οικείων συντάξεων στο ύψος που καταβάλλονταν πριν από την έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων της.

6. Πέραν τούτου, η αύξηση της σύνταξης από 1.1.2023 των αναπήρων οπλιτών, των λογοτεχνών-καλλιτεχνών, των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης του άρθρου 22 του ν. 1813/1988 και όσων από τα πρόσωπα του άρθρου 4 παρ.3 του ν. 4387/2016 ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993 χορηγείται για λόγους ίσης μεταχείρισης με τους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι έτυχαν της ίδιας ποσοστιαίας αύξησης στις συντάξεις τους από την ίδια ημερομηνία (1.1.2023) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016 και την κατ' εξουσιοδότηση αυτής 126331/28.12.2022 ΚΥΑ (Β' 6949).

7. Τέλος, η ανύπαρκτη ημεροχρονολογία «31η Ιουνίου» στην παρ. 7 του άρθρου 43Α (άρθρο 3 του προς γνωμοδότηση νομοσχεδίου), χρήζει αντικαταστάσεως από την ημεροχρονολογία «30η Ιουνίου». Επίσης, στον τίτλο του άρθρου 54Α (άρθρο 4 του σχεδίου νόμου) θα πρέπει να προστεθεί ο αριθμός της συγκεκριμένης παραγράφου (παρ. 3) του άρθρου 4 του ν. 4387/2016, ο οποίος παραλείπεται στο σχέδιο νόμου που μας έχει αποσταλεί.

8. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και συνεκτιμωμένων των ειδικότερων νομοτεχνικών παρατηρήσεων-βελτιώσεων που προτάσσει ο ειδικός εισηγητής, προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικώς επί των ρυθμίσεων του εισαγομένου σχεδίου νόμου.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο Σύμβουλος Δημήτριος Τσακανίκας, μέλος του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, παρουσίασε το σχέδιο της γνωμοδότησης που επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα αναφορικά με τις επιμέρους ρυθμίσεις των προτεινόμενων διατάξεων και ενέκρινε σε διάσκεψή του, που έλαβε χώρα την 24η Μαρτίου 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 παρ. 1 περ. β' και 56 του ν. 4820/2021.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν την κάτωθι γνωμοδότηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο συνοδευόμενες από την οικεία ανάλυση των συνεπειών της ρύθμισης καθώς και την ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος, στην οποία αποτυπώνεται η οικονομική επίπτωση που προκαλείται από την εφαρμογή τους.

2. Με τις εν λόγω διατάξεις, ενόψει και των όσων αποτυπώνονται στην οικεία αιτιολογική έκθεση που περιλαμβάνεται στην ανάλυση συνεπειών των τιθέμενων με αυτές ειδικότερων ρυθμίσεων, προκύπτουν τα ακόλουθα :

(α) Αντιμετωπίζεται το ζήτημα της αναπροσαρμογής από 1.1.2017 της σύνταξης των προσώπων των περ. α', β και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016¹ μετά τη θέσπιση του ενιαίου μισθολογίου για τους πολιτικούς υπαλλήλους (ν. 4354/2015) και του νέου μισθολογίου των ειδικών κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου καθώς και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (Μέρος ΣΤ του ν. 4472/2017).

(β) Ορίζεται ρητώς ότι οι συντάξεις όσων εκ των ανωτέρω προσώπων θα μειωθούν λόγω της ως άνω αναπροσαρμογής, θα διατηρηθούν στο ύψος που καταβάλλονταν πριν από την έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων της αναπροσαρμογής, προκειμένου να μην ανατραπεί δυσμενώς η οικονομική τους κατάσταση.

(γ) Θεσπίζονται άρθρα 9Α και 34Α στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007), τα οποία ορίζουν το συντάξιμο μισθό των προσώπων που εξακολουθούν να υπάγονται βάσει του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 4387/2016 στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, έτσι ώστε να διακρίνονται από όμοια άρθρα του προαναφερόμενου Κώδικα, τα οποία εφαρμόζονται στους υπαγόμενους στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς και στρατιωτικούς. Ταυτόχρονα με τα άρθρα αυτά λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού των ανωτέρω προσώπων οι ισχύουσες μισθολογικές ρυθμίσεις των νόμων 4354/2015 και 4472/2017.

¹ Στα πρόσωπα των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 περιλαμβάνονται οι υπαγόμενοι στις διατάξεις των νόμων 1897/1990 και 1977/1991 (θύματα τρομοκρατίας και παθόντες από βίαιο συμβάν), οι δικαιούμενοι πολεμικής σύνταξης, σύνταξης ανάπηρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου και σύνταξης ανασφάλιστου ή συνταξιούχου ΟΓΑ αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης, καθώς και όσοι δικαιούνται σύνταξης λόγω ανικανότητας ή θανάτου που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

(δ) Αυξάνεται από 1.1.2023 κατά 7,75% η σύνταξη των αναπήρων οπλιτών, των λογοτεχνών-καλλιτεχνών, των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης του άρθρου 22 του ν. 1813/1988 και όσων από τα πρόσωπα του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 4387/2016 ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993. Η αύξηση αυτή χορηγείται για λόγους ίσης μεταχείρισης των ανωτέρω με τους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι έτυχαν της ίδιας ποσοστιαίας αύξησης στις συντάξεις τους από την ίδια ημερομηνία (1.1.2023) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016 και την κατ' εξουσιοδότηση αυτής 126331/28.12.2022 ΚΥΑ (Β' 6949/30.12.2022).

(ε) Επικαιροποιείται ο τρόπος υπολογισμού της προσαύξησης της σύνταξης των υπαγόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 προσώπων λόγω εξαμήνων πτητικών, καταδυτικών, αλεξιπτωτιστή και υποβρύχιου καταστροφέα σε ειρηνική και πολεμική περίοδο, με την προσθήκη άρθρου 43Α μετά το άρθρο 43 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, καθώς και των επιδομάτων νόσου και ανικανότητας, που προβλέπονται στον ανωτέρω Κώδικα (βλ. νέο άρθρο 54Α αυτού που προστίθεται με το άρθρο 4 του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου) και στον Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (βλ. άρθρα 100, 101, 102 και 103 του π.δ. 168/2007). Ο νέος επικαιροποιημένος υπολογισμός των ως άνω πρόσθετων συντάξιμων παροχών προβλέπεται να γίνει με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού που αντιστοιχεί στο 31^ο κλιμάκιο της Α' κατηγορίας του άρθρου 125 του νέου ειδικού μισθολογίου των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων (ν. 4472/2017), ο οποίος ανέρχεται σε 1.315 ευρώ, και ταυτόχρονα με αλλαγή-μείωση των προβλεπόμενων στις διατάξεις αυτές ποσοστών αναπλήρωσης, ώστε το ύψος των παροχών αυτών, σε σχέση με αυτές που καταβάλλονται σήμερα, να παραμείνει ίδιο.

(στ) Επέρχονται, όσον αφορά τις συντάξεις που λαμβάνουν Έλληνες λογοτέχνες και καλλιτέχνες που έχουν προσφέρει διακεκριμένες υπηρεσίες στην ανάπτυξη των γραμμάτων ή των τεχνών, τροποποιήσεις, επικαιροποιήσεις, προσαρμογές και νομοτεχνικές βελτιώσεις σε επιμέρους διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως ισχύουν. Σύμφωνα με αυτές αναπροσαρμόζεται, μεταξύ άλλων, το ποσό του μέσου όρου εισοδήματος που έχει δηλώσει ο αιτούμενος καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής σύνταξης κατά τα τρία προηγούμενα φορολογικά έτη από εκείνο που υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης, μεταβάλλεται η ονομασία των αρμόδιων Υπουργείων και της αρμόδιας υπηρεσίας του ΓΛΚ που εμπλέκονται στις διαδικασίες απονομής της σύνταξης, καταργείται η καταβολή του δώρου εορτών και επιδόματος αδείας στον δικαιούχο της σύνταξης και απαλείφονται, λόγω έλλειψης πεδίου εφαρμογής μετά την πάροδο 16ετίας, οι μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται στην παρ. 14 του ως άνω άρθρου 1 του ν. 3075/2002 και είχαν τεθεί με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3620/2007. Επιπλέον, καταργείται ρητώς, για νομοτεχνικούς λόγους και για την αποφυγή παρερμηνειών, η διάταξη της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002

λόγω της ενσωμάτωσής της στη νέα παρ. 5α του ως άνω άρθρου, με την οποία διευρύνεται και το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της, καθόσον προβλέπεται ότι την καλλιτεχνική σύνταξη δικαιούται να λάβουν κατά μεταβίβαση με τις ίδιες έως τώρα προϋποθέσεις, εκτός από τον επιζώντα σύζυγο, και τα ανήλικα ή ανίκανα τέκνα του καλλιτέχνη με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%.

(ζ) Καταργούνται από 1.1.2023 οι διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 4151/2013, με τις οποίες προβλέπεται ο υπολογισμός της βασικής μηνιαίας πολεμικής σύνταξης των αναπήρων οπλιτών βάσει του ισχύοντος την 31.7.2012 μηνιαίου βασικού μισθού ενεργείας του λοχαγού, προκειμένου, βάσει των οριζόμενων στο άρθρο 88 παρ. 1 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (π.δ. 168/2007) όπως τροποποιείται με το άρθρο 5 του υπό γνωμοδότηση νομοσχεδίου, να αυξηθεί από 1.1.2023 η σύνταξη των οπλιτών αυτών κατά 7,75%.

(η) Θεσπίζεται για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 γενικός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίο τα αχρεωστήτως εισπραχθέντα ποσά σύνταξης, που οφείλονται στο Δημόσιο από συνταξιούχο που πέθανε χωρίς να μεταβιβαστεί η σύνταξή του στα μέλη της οικογένειάς του, συμψηφίζονται με τυχόν αναδρομικά ποσά συντάξεων που από οποιαδήποτε αιτία καταβάλλονται στους κληρονόμους του.

II. Γενικές παρατηρήσεις

3. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 2, 74 και 75 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι τα νομοσχέδια, που υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες εξ αυτών που καθιερώνουν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να συνοδεύονται υποχρεωτικά από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, εφόσον εξ αυτών προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Φορέα απονομής συντάξεων. Ο κοινός νομοθέτης προβλέπει στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 4820/2021 ότι νομοσχέδια που καθιερώνουν τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αυτά που αφορούν σε «συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης», ως εκ τούτου, αυτά που, εκ του αποτελέσματος, έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες.

4. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αυτή αποσκοπεί αφενός στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη, με γνώμονα τις αρχές της καλής νομοθέτησης, καθώς και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για τη διευκόλυνση του έργου της Βουλής, αφετέρου στη διαφώτιση αυτής ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα

αυτού (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 4^{ης} Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 1^{ης} Ειδ. Συν. 14.3.2023, 17^{ης} Γεν. Συν. της 19.9.2022).

5. Οι εισαγόμενες διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται τα αναφερόμενα στη σκέψη 2 θέματα, έχουν συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και συνεπώς, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στη σκέψη 3, παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την έκδοση γνωμοδότησης (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021, Α' 130).

6. Σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην από 10.3.2023 ειδική έκθεση του ΓΛΚ που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 75 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος, από την εφαρμογή των υπό γνωμοδότηση διατάξεων και ειδικότερα από την εφαρμογή του άρθρου 1 του σχεδίου προκαλείται σε βάρος του Τακτικού Προϋπολογισμού ετήσια δαπάνη, για την οποία έχει ήδη προβλεφθεί και εγγραφεί ισόποση σχετική πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό έτους 2023, ποσού 7.020.000 ευρώ περίπου και εφάπαξ εκτιμώμενη δαπάνη 42.120.000 ευρώ περίπου για την καταβολή των αναδρομικών ποσών σύνταξης στους δικαιούχους που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως 31.12.2022. Επίσης, από την αύξηση κατά 7,75% το 2023, σύμφωνα με τα άρθρα 5, 10, 11 και 12 παρ. 6 του υπό γνωμοδότηση νομοσχεδίου, των συντάξεων των αναπήρων οπλιτών, λογοτεχνών-καλλιτεχνών, αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης και όσων από τα πρόσωπα του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 4387/2016 ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993 προκαλείται ετήσια δαπάνη ποσού 5.608.000 ευρώ. Οι ανωτέρω δαπάνες, όπως διαλαμβάνεται στην ίδια ως άνω ειδική έκθεση θα καλυφθούν από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, η δε πληρωμή τους θα διενεργηθεί ειδικότερα από τις πιστώσεις των ΑΛΕ 2230102001 «Συντάξεις θυμάτων τρομοκρατικών ενεργειών», 2230103001 «Συντάξεις λόγω ανικανότητας ή θανάτου που προήλθε εξαιτίας της υπηρεσίας», 2310989008 «Μεταβιβάσεις σε θύματα πολέμου», 2310989009 «Μεταβιβάσεις σε αγωνιστές εθνικής αντίστασης» και 2310989010 «Μεταβιβάσεις τιμητικού χαρακτήρα» του ως άνω ειδικού φορέα. Ωστόσο, από την ειδική αυτή έκθεση, δεν γίνεται αναφορά σχετικά με το εάν η ως άνω προβλεφθείσα δαπάνη που θα καταβληθεί εντός του έτους 2023, είναι εντός των ορίων του ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Επομένως, με τα δεδομένα αυτά η εν λόγω έκθεση δεν πληροί τις επιταγές του άρθρου 75 παρ. 2 και του άρθρου 24 παρ. 5 περ. ε' του ν. 4270/2014 (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 5^{ης} Ειδ. Συν. της 20.12.2021, πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 5^η Ειδ. Συν. της 12.12.2022).

III. Ειδικές παρατηρήσεις

Επί της παρ. 1 του άρθρου 1

7. Για την αναπροσαρμογή, αναδρομικά από 1.1.2017, των πολεμικών συντάξεων που λαμβάνουν τα πρόσωπα της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016, απαιτείται να γίνει παραπομπή και στην εφαρμογή των διατάξεων του

άρθρου 95 του ισχύοντος Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (π.δ. 168/2007), οι οποίες από την ίδια ως άνω ημερομηνία τροποποιούνται με το άρθρο 7 του υπό γνωμοδότηση σχεδίου. Τούτο διότι, ο υπολογισμός της σύνταξης των προσώπων που υπάγονται στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του ως άνω άρθρου 95 συναρτάται με τον νέο αυξημένο μηνιαίο βασικό μισθό ενεργείας του λοχαγού, που προκύπτει βάσει των διατάξεων του ισχύοντος κατά την ίδια ημερομηνία ειδικού μισθολογίου των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων (ν. 4472/2017). Η ανάγκη δε προσθήκης του άρθρου 95 του ως άνω Κώδικα στις εφαρμοστέες για την αναπροσαρμογή των ανωτέρω συντάξεων διατάξεις, συνάδει επίσης και με όσα διαλαμβάνονται στην κατ' άρθρο ανάλυση της αξιολογούμενης ρύθμισης (βλ. παρ. 14 της ανάλυσης συνεπειών ρύθμισης), στην οποία σε ότι αφορά το άρθρο 7, με το οποίο τροποποιείται από 1.1.2017 το άρθρο 95 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων, ρητώς αναφέρεται ότι οι εκεί προβλεπόμενες πολεμικές συντάξεις θα αναπροσαρμοστούν με βάση τον νέο καθοριζόμενο στο άρθρο αυτό μηνιαίο βασικό μισθό ενεργείας του λοχαγού του άρθρου 125 του ν. 4472/2017, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 1 του υπό γνωμοδότηση νομοσχεδίου.

Επί των άρθρων 4 και 8

8. Ο θεσπιζόμενος, με το άρθρο 4 του υπό γνωμοδότηση σχεδίου, χρόνος έναρξης (1.1.2023) του άρθρου 54Α του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007), δεν εναρμονίζεται με τον χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 4472/2017 (1.1.2017), βάσει του οποίου τα επιδόματα νόσου και ανικανότητας των προσώπων της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 θα υπολογίζονται, ούτε συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 2 β του υπό γνωμοδότηση σχεδίου, από την οποία προκύπτει ότι η παραπομπή των ως άνω προσώπων στις διατάξεις του νέου αυτού άρθρου 54Α του Κώδικα θα ισχύει από 1.1.2017. Ως εκ τούτου, δεν δικαιολογείται η θέση σε ισχύ από 1.1.2023 του ως άνω άρθρου 54Α του π.δ. 169/2007, ενόψει και του ότι η εφαρμογή του δεν θα προκαλέσει αυξήσεις στα ποσά των προαναφερόμενων επιδομάτων, ούτε στα ποσά των συντάξεων που θα αναπροσαρμοστούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του υπό εξέταση σχεδίου. Για τους ίδιους λόγους καθίσταται μη δικαιολογημένη και η από 1.1.2023 έναρξη ισχύος των τροποποιούμενων, με το άρθρο 8 του υπό γνωμοδότηση σχεδίου, άρθρων 100, 101 και 102 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων.

Επί των άρθρων 6 και 7

9. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 92 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων, όπως τροποποιείται με το άρθρο 6 του υπό γνωμοδότηση σχεδίου, χρήζει διόρθωσης ώστε να παραπέμπει στην παρ. 1 και όχι στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου. Ομοίως, στο άρθρο 7 του υπό γνωμοδότηση σχεδίου, με το οποίο τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 95 του ίδιου Κώδικα πρέπει να διορθωθεί και η

εντός παρενθέσεων αναφορά που γίνεται στο άρθρο 90 του π.δ. 168/2007, ως διάταξη που κωδικοποιεί το άρθρο 14 παρ. 4 του ν.δ. 3768/1957. Τούτο, καθόσον το άρθρο 14 παρ. 4 του ν.δ. 3768/1957 έχει κωδικοποιηθεί στο άρθρο 70 παρ. 6 του π.δ. 169/2007 και όχι, όπως εσφαλμένα αναφέρεται, στο άρθρο 90 του π.δ. 168/2007.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν. Συν. της 29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

Ελένη Αυγουστόγλου